

Finansdepartementet

Høring – Nye kapitalkrav for pensjonskasser

Energi Norge viser til Finansdepartementets høring av 28.09.2016 vedrørende nye kapitalkrav for pensjonskasser.

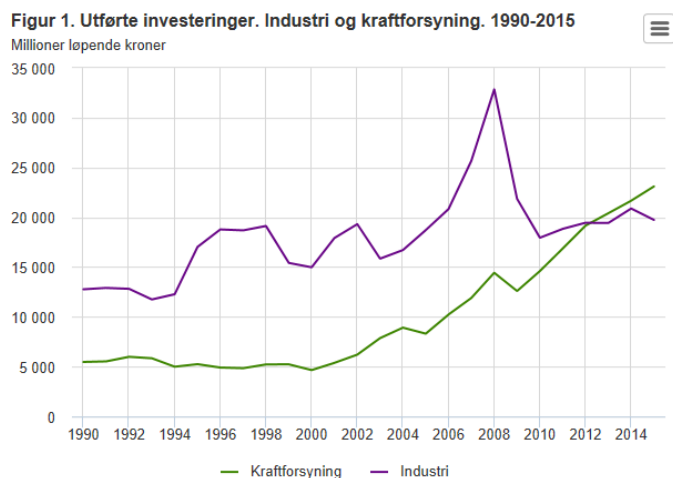
Energi Norge er interesseorganisasjon for energiselskaper og representerer 280 bedrifter som produserer, distribuerer og selger strøm. Medlemsbedriftene står for 99 prosent av kraftproduksjonen og dekker 90 prosent av nettkundene i Norge.

Energi Norge vil kort kommentere to forhold som omtales i høringen,

- Kvantitative plasseringsbegrensninger og
- Ny kategori for infrastrukturinvesteringer

Store investeringer innenfor fornybarnæringen

Bakgrunnen for Energi Norges interesser i denne saken, er i særlig grad de store investeringer fornybarnæringen står foran. Investeringene har vokst jevnt og trutt de siste årene og har siden 2013 ligget på et høyere nivå enn de samlede investeringene i industrien i fastlands-Norge for øvrig, ifølge SSBs investeringsstatistikk:

Veksten de siste årene skyldes i sin helhet investeringer innenfor infrastruktur/nettanlegg. En fersk undersøkelse fra Energi Norge viser at det er planlagt investeringer i strømmettet for 140 milliarder

kroner fram til 2025. Nærmere 40 prosent av disse investeringene kommer i sentralnettet, rundt 50 prosent i regional- og distribusjonsnettet og 7-8 prosent til automatiske strømmålere. De nye målerne skal på plass hos strømkundene innen utgangen av 2018.

Med disse investeringsutfordringene foran seg er det vesentlig for næringen å ha tilgang på kapital fra flere kilder.

Kvantitative plasseringsbegrensninger

I høringsdokumentet foreslås de kvantitative begrensningene på pensjonskassenes kapitalforvaltning i kapitalforvaltningsforskriften opphevet. Dette endrer imidlertid ikke realitetene siden man ikke endrer forbudet i finansforetaksloven mot at pensjonskasser representerer mer enn 15 prosent av kapitalen eller stemmene i foretak som driver virksomhet som ikke kan drives av et pensjonsforetak (forsikringsfremmed virksomhet).

Som Finansdepartementet vil være kjent med, har denne begrensningen for forsikringsforetak og pensjonsforetak vært til hinder for ønskede investeringer i selskaper som driver nettvirksomhet. Energi Norge mener at denne begrensningen (15 prosent regelen) er i strid med Solvens II og dermed i strid med Norges EØS-forpliktelser. Denne vurderingen framkommer hos flere kompetente fagmiljøer, bl.a i en utredning Advokatfirmaet Thommessen har gjennomført for Finans Norge og Energi Norge. Vi mener derfor at Finansdepartementet må benytte denne anledningen til å foreta en nærmere vurdering av 15 prosent regelen opp mot forpliktelsene som følger av Solvens II.

Store småkraftaktører i Norge eies nå av det tyskbaserte investeringsselskapet Aquila Capital etter oppkjøpene av Småkraft AS og Grønnkraft AS. Selskapet har skaffet seg rettigheter til å bygge ut 100 nye småkraftverk i tillegg til de 90 de nå disponerer. Aquila Capital forvalter flere milliarder euro for pensjonsfond i Europa. I vannkraftinvesteringene i Norge samarbeider selskapet med det nederlandske statlige pensjonsfondet APG. Aquila Capital har også investert i vindkraft i Norge.

Energi Norge ser det ikke som negativt at utenlandske pensjonsfond investerer i norsk fornybarnæring, men mener det er uheldig at norske pensjonsfond og forsikringsvirksomheter er underlagt særnorske begrensninger som hindrer likeverdige konkurransevilkår.

Ny kategori for infrastrukturinvesteringer

I høringsnotatet viser Finanstilsynet til at det i Solvens II vil komme en ny kategori for infrastrukturinvesteringer som vil gi et noe lavere kapitalkrav hvis de tilfredsstiller visse kriterier. Finanstilsynet foreslår imidlertid at denne kategorien på grunn av høy kompleksitet ikke tas inn i det nye pensjonskasseregelverket nå, men at det kan bli aktuelt å vurdere på et senere tidspunkt.

Energi Norge vil anmode departementet om å foreta en ny vurdering av dette og ta inn den nye kategorien for infrastrukturinvesteringer parallelt med øvrige bestemmelser for pensjonskassene. Som nevnt innledningsvis, står fornybarnæringen foran store investeringer som naturlig vil falle inn under en slik kategori.

Nettanlegg er infrastruktur som egner seg godt for pensjonskassers investeringer

Etter vår vurdering vil økt fleksibilitet til å investere i nettvirksomhet virke positivt for norske pensjonskasser. Slike investeringer er egnet til å gi langsiktig, stabil og forutsigbar avkastning i norske kroner, noe som korresponderer godt med forpliktelsene til forsikringsselskaper og pensjonskasser. De siste årene har det også vært flere eksempler på investeringer i energisektoren fra forsikringsselskaper.

Investeringer i nettvirksomhet har slike positive egenskaper, blant annet fordi:

- nettvirksomheten er regulert av myndighetene (gjennom NVEs inntektsrammeregulering),
- investeringene gir en langsiktig og stabil avkastning,
- nettselskapene har en diversifisert kundeportefølje med lav motpartsrisiko og jevn kontantstrøm.

Investeringer innenfor fornybarsektoren er dessuten grønne investeringer som bør være attraktive for forsikringsselskaper og pensjonskasser.

Oppsummert vil Energi Norge anmode Finansdepartementet om

- å benytte denne anledningen til en ny vurdering av 15 prosent regelen i forhold til internasjonale forpliktelser og likeverdige konkurransevilkår, og
- å ta inn den nye kategorien for infrastrukturinvesteringer parallelt med øvrige bestemmelser for pensjonskassene, for å likestille norske pensjonskasser med norske livselskaper.

For øvrig støtter vi prinsippet om at likeartet virksomhet må reguleres likt, og at lik risiko må møtes med samme type kapitalkrav. Det er viktig at de forsikredes interesser er like sikre enten de forvaltes i et livsforsikringsselskap eller i en pensjonskasse.

Vennlig hilsen
Energi Norge

Sigrid Hjørnegård
Direktør

Ingvar Solberg
Næringspolitisk rådgiver